

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Galeoti Martii Narniensis De Homine Libri Dvo

Galeottus <Martius>

Basileae, 1517

Ocvli

urn:nbn:de:hbz:466:1-31834

Malæ. Plinius. xi. naturalis historiæ, his uerbis, Malæ homini can-
tum, quas prisci genas uocabant. xij. tabularum interdicto
radi eas in sceminis uetâtes, pudoris hæc sedes, ubi maxime
ostenditur rubor. Apuleius in Magia, Purpuris infectas ge-
nas & oculos illices. Silius in primo

Et lumina retro

Exæsis fugere genis.

Genæ. Genæ pilos habent in modū ualli, quos a palpitâdo pal-
pebras nuncuparunt. Lucretius. iij.

Brachia palpebræq; cadunt poplitesq; cubanti.

palpebræ
Palpebra
rum phy
siologia. Et in his hominum mores physiologi deprenderunt. Nā
cum sæpe palpitant, timidum ostendunt, cum uero non con-
niuent, audaciam indicant maximam. Genæ sæpe intume-
scunt defluente humore superuacuo ad oculos. Is morbus

Epiphora
ra oculo
rum. Epiphora oculorum dicitur. nam & aliorum membrorum
epiphora est. Apud Plinium, epiphoris oculorum illinitur,
sermo frequens est. & L. Columella, Epiphoram supprimit
polenta conspersa mulsa aqua, & in supercilia genasq; im-
posita. Sed de alijs quoq; membris dici Plinius demonstrat
his uerbis, testium uero epiphoris cum ramis laureæ tenere
adeo peculiaris est.

OCVLI

Oculi.

INtra genas continentur oculi, ab oculendo no-
minati. latent enim sub cilijs & genis, quorū or-
bes diuersi coloris habent pupillā. Vergilius in
Culice.

Naturæ pupula telo

Pupula. Ista leui.

Cuius dimi,

Cuius diminutiuum pupilla, illud significat quo intuemur. Vnde in sacris legitur, Et pupillæ oculorum eius non uidebunt lucem. Sed qui duarum pupillarum fuerunt eos omnia oculis effascinaſſe refert Plinius. Illud quoque non eſt omittendum in pupilla duntaxat uim eſſe cernendi. Lucretius. iij.

Vt lacerato oculo circum ſi pupula manſit
In columis ſtat cernendi innata poteſtas
Omni modo, nec totum corrupas luminis orbem,
Et circuncidas aciem, ſolamq; relinquant.

Oculorū uitia & morbi plurimi, ſed in animo eſt aliquot referre nō omnes. Nam Strabones hi appellātur quorum oculi deprauati ſunt, & hinc familia Strabonum Romæ fuit. Pati cognominantur, quorum oculi celeres, huc atq; illuc uertuntur, per tranſuerſumq; inſpiciunt, quod ad decorem non ad deformitatē ſpectare uidetur. Vergilius in Priapeis Minerua flauo lumine Venus pato.

Horatius primo ſermonum.
Siquod ſit uitium non faſtidire, ſtrabonem
Appellat patum pater, & pullum male paruus.
Si cui filius eſt.

Et hinc quoq; Patorū familia cognomen ſumpſit, Ceſij autem oculi, quaſi celij id eſt cyanei coloris a ueterib⁹ dicti ſūt. & hñ quoq; flauī appellantur, quaſe Mineruæ fuiſſe dixit Poeta in Priapeis. Coclites uocauit antiquitas eos, qui altero lumine orbi naſcūtur. Vnde & familia Coclitum. Cuius rei non ignarus. Plautus ſui leporis memor in Curculione, Vnocule ſalue. Curculio autem ſeruus Liconi reſpōdit, queſo derides ne me. Iniuria enim uidebat exprobratio effoſſi

Pupilla.
Duarum pupillarū hoies effaſcinatores

In pupilla uis cernēdi.

Oculorū uitia & morbi, Strabones. Familia Strabonū Romæ. Pati.

Patorū familia Ceſij oculi. Coclites. Familia Coclitū.

Plauti locus.

b 3 luminis.

- luminis, quod animaduertens Lico hominem placuit. Inquit em̄ de Coditū profapia te esse arbitror. Nā sic sūt unoculi. Lusciosos Nonius uocat, qui ad lucernam non uident.
- Lusciosi** Miopes uero qui minutius cernunt græce dicuntur. Luscio
- Miopes** uero eorum est uitiū, qui clarius uesperī t̄p̄ meridie cernunt
- Luscio.** ut ait Festus. Luscus & hebetioris uisus, & defsioculus uocatur. Iuuenalis,
- Luscus.** Cum Getula ducem portaret bellua luscum.
- Defsioculus.** Martialis. xij.
- Hinc defsioculus, & inde lippus.
- Oculeus.** Ab oculo oculeus, oculatus, & oculo oculus, uerbum nascitur. Nā ab ocello ocellatus est, Plautus in Pseudulo, Cæca hercle oliuum, id uendito oculata die. Idem in Aulularia. Quos si Argus seruet qui oculeus tot⁹ fuit. Tertulianus in Apologetico, Sed quia iam expolitos & ipsa urbanitate deceptos, in agnitionem ueritatis ocularet. & in Suetonio, in uita Augusti, ocellatas nuces, pro multis foraminibus distinctas legimus. Anguli oculorum de quibus Iuuenalis, Si prurit frictus ocelli angulus. Alio uocabulo, Irqui siue irculi a Suetonio de uitijs corporis, ut ait Seruius dicti sunt, ad quod illud Vergilij, dictum uidetur,
- Transuersa tuentibus irquis
- Libido** Solet enim, ut idem ait, libido oculos uariare. Iuuenalis,
- oculos uariat.** Oculosq; in fine trementes.
- Irquitalli.** quod Seruij ac Suetonij dictum confirmat, Festi autoritas qui Irquitillos pueros dici ait, qui primo uiriliter suam, experiuntur. Concauitas genarum ubi lachrymarum conceptacula sunt, ob quandam similitudinem sinus dicuntur.
- Sinus.** Vergilius. iij. Aeneidos

Sic effata

Pteregiū & capitis doloribus. Pteregiū a nonnullis iunioribus dicitur ungula oculi, ob quandam similitudinem. nam est membrana quaedam crassa atq; neruosa, albo rubroq; distincta, ex altero oculorum angulo orta ad pupillam pergens. licet pteregiū etiam de alijs dicatur. Nam caro superuacua, unguis digitosq; crescendo operiens, hoc nomine appellatur. Plinius. xxxiiij. naturalis historia. Cathiniae effectus, siccare, sanare, sistere fluitiones, pteregia & sordes oculorum purgare. Idem. xxiiij. Illinitur eadem cum fico & pteregijs digitorum ex uino. hæc in oculi superficie. Sed albugo est subtercutaneus morbus ad similitudinem nubeculae. sunt etiam & cicatrices quasi signa quædã in oculis subtercutanea, quorum meminit Plinius. xxxiiij. naturalis historia. æs ipsum ad omnia eadem uritur, præterq; ad albugines oculorū & cicatrices. Sed oculorum prognostica longum esset referre. nam cum fenestræ sint animorum, quid eorum color, quid uero frequens motus, quid item acrimonia indicent, nemo fere ignorat. Vnum tamen non reticendum est, eos maleficos esse, pessimisq; moribus quibus oculi sunt longi. Si candida pars oculi extenta est, aperiturq; tota, impudentiam, cum autem operitur nec omnino ostenditur, inconstantiam indicat. de oculis hucusq;.

Albugo

Oculorū prognostica.

MALAE

MALAE sequuntur genas, quas homini tantum tribuit Plinius. licet poeta Vergili⁹ in. iij. Gæorgicorum de equino genere dixerit.
 Quo tempore Glauci
 Potmiadae malis membra absumpsere quadrigæ.
 malas malum